Poštnina plačana v gotovini.

Štev. 2. V Ljubljani, dne 1. februarja 1929. IX. leto.

-9 II. 1929

Telefon štev 3040.

VOJNI INVALID

GLASILO UDRUŽENJA VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE SHS

List izhaja 1. in 15. v mesecu. Posamezna številka 1 Din. — Naročnina mesečno 2 Din. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredništvo in upravništvo v Ljubljani. — Št. Peterska vojašnica. Telefon štev. 3040.

OBLASTNEGA ODBORA ZA LJUBLJANSKO IN MARIBORSKO OBLAST V LJUBLJANI

Prečitajte vsi!

Današnjo številko »Vojnega invalida« prejmejo vsi redni člani in članice našega udruženja v Sloveniji. Le onim, za katere organizacije še niso poslale naslovov, še nismo mogli lista poslati.

List mora vsak obdržati, ker je sklenjeno, da ga bo odslej prejemal vsak redni član ali članica, ki ima plačano članarino. — Zato naj lista nihče ne vrača nazaj.

Plačan bo poleg članarine in so zanj stavljeni jako ugodni pogoji, katere v glavnem pojasnjujemo zdolaj. Vsak naj list čita, ker je vse, kar obsegajo posamezne številke, ki jim bo tudi nadalje prejemal zanj najvažnejšega pomena. Preprečil bo mnogo škode vsled nerazumevanja ali nepoznavanja našega vprašanja. Prihranil bo pota, ker bo vsakega o vsem potrebnem doma informiral.

Gledali bomo, da bo prinašal najnovejše in najtočnejše informacije in dajal navodila, kako ukreniti za to ali ono stvar pri pravicah in vprašanju za posameznike.

V ta namen smo pripravljeni otvoriti posebni predal za vprašanja in odgovore. Upoštevali pa se bodo le izredni predmeti, ki lahko služijo tudi drugim v informacijo in ravnanje, ne pa obče znane stvari, kakor na primer izplačevanje invalidnin, ako nastane pomota?

Tovariši in tovarišice naj svoja vprašanja kar začno stavljati s pripombami, ako bi spadala v »Vojnega invalida« v splošno informacijo. Uredništvo bo že precenilo važnejše stvari.

Kako je urejen sedaj naš list?

Krajevne organizacije imajo predvideno, za koliko naročnikov ga morajo plačati. Dotično svoto izterjajo poleg članarine od članov in članic. Visočino bodo lahko same določile, na vsak način pa bodo lahko prišli revnejši tudi do prepotrebnega čtiva.

Vsak naj gre takoj plačati članarino in poleg nje tudi list in sicer k svojemu Krajevnemu odboru. Direktno na upravništvo ni treba pošiljati, ker na ta način mora isto obveščati pristojne Krajevne odbore. Zato bo upravništvo pošiljalo položnice le, ako jih bo priložila pristojna Krajevna organizacija. Ni pa treba na to čakati, temveč vsakega dolžnost je, da se takoj zglasi pri Krajevnem odboru in plača članarino ter list, kolikor nanj spada.

Organizacija bo v vsakem slučaju nudila pomoč le rednim članom in našim čitateljem ter bo gledala strogo na to.

Tega poziva naj se vsak drži in spoznal bo, da bo njegovo žrtvovanje zelo majhno, imel bo pa mnogo koristi.

Revizija našega vprašanja.

Naše vprašanje je prišlo zopet na dnevni red. Kraljeva vlada ga namerava temeljito revidirati, za stalno urediti in zboljšati.

Najprej hoče revidirati vsa priznanja invalidov, šele potem sprejeti nov invalidski zakon.

Izgleda, da se bo to hitro vršilo.

Med invalidskimi vrstami je baje mnogo takih, ki ne spadajo med nje, zato se misli še enkrat natančno kontrolirati vse invalidske rešitve, dvomljive poškodbe in bolezni pregledati, sodiščem pa izdati stroge odredbe, da postopajo natančno pri priznanjih zaščite.

Obstoja tudi mnenje, da ni vsak invalid potreben podpore oziroma rente, da je treba vprašanje regulirati tako, da se odvzame nepotrebnim in iz dotičnih prihrankov poviša res potrebnim, delanezmožnim ter vdovam, sirotam in staršem.

V ministrstvu socijalne politike je že sestavljena komisija za revizijo invalidskega vprašanja. V njej je tudi zastopnik našega udruženja in sicer je Središni odbor delegiral tov. Kosanovića.

V kratkem bo izšel pravilnik o komisijah za revizijo invalidov. Obrazovane bodo komisije, ki bodo pričele takoj z delom. Ko bo stalež resnično upravičenih invalidov ugotovljen, bo sprejet popopolnoma nov invalidski zakon, ki namerava ostalim stanje znatno zboljšati.

V zadnjem času se je pisalo in govorilo, da bodo vsi invalidi od 20—40% delanezmožnosti odpadli. Iz obrazloženega je videti, da to ne bo točno, vendar je pa logično, da je največ takih med lahkimi invalidi, ki bodo odpadli.

Pravi socijalni princip je v resnici, da naj uživa pomoč dotični, ki jo najbolj potrebuje. Mnenja smo, da je treba dotičnega, ki je za vsako delo nezmožen in se ne more sam preživljati, podpreti v toliki meri, da bo mogel dostojno živeti.

Odpira pa se nam pred očmi le eno vprašanje, to je, da mora moralno zaščito imeti vsak, kdor trpi na vojnih poškodbah, pred vsem pa pravico zdravljenja in ortopediranja.

Glavna baza ureditve invalidskega vprašanja je do sedaj temeljila vedno na denarni podpori. Ta pa ni mogla biti nikdar tako visoka, da bi zadovoljila potrebe, posebno pri težjih invalidih.

Socijalne zaščite je bilo bore malo in čeprav je obstojala, se ni izvajala. Vojni invalidi so bili zapostavljeni in prezirani med narodom. Vpoštevanje invalida k preskrbi različnih eksistenčnih možnosti, bi rešilo dve tretjini invalidskega vprašanja. Invalidsko vprašanje je vprašanje celokupnega naroda in ne samo nekako prisiljeno.

Socijalna, a ne materijalna stran ima v invalidskem vprašanju velik pomen.

Nadejamo se, da se bo v bodoče uredilo pravičnejše in nudilo vsakemu svoje.

Ker pa je beda med vrstami invalidov od dne do dne hujša, želimo, da bi se to kmalu uredilo. Komisije, ki so pred leti vršile svoje delo, so to vprašanje zelo zavlekle, in še danes nimamo vseh rešitev in končnega staleža.

Ker vidimo veliko volje in uvidevnosti pri sedanjem stanju, smo prepričani, da se bo naša usoda vendar enkrat odločila na pravični tehtnici.

Poziv organizacijam za plačilo in naročitev lista.

Po okrožnici Oblastnega odbora imajo posamezne krajevne organizacije naznačeno, za koliko naročnikov morajo prispevati k vzdrževanju našega glasila. Omenjeno je, da naj iztirjajo in pošljejo dotične predpisane vsote za pol leta naprej. Da bodo prispevki v redu in obstoj našega lista zasiguran, pozivljamo Krajevne odbore, da nakažejo takoj predpisane polletne vsote. Naročnino morajo pobirati poleg članarine in po svojem sklepu in uvidevnosti razdelijo lahko dotične predpisane vsote na posameznike. Današnja številka lista je poslana že vsem rednim članom in članicam, za katere smo prejeli naslove. Le par organizacij naslovov še ni poslalo, kar naj pa takoj store. Oblastni odbor noče nobene organizacije preobremeniti, zato bo ponovno revidiral stanje članstva, ki je prijavljeno. Držal se bo podlage 3000 naročnikov in napravil natančno sorazmerje med organizacijami po njihovi velikosti, mnogo članstva, ki presega to vsoto, bo pa dobilo list zastonj.

To pa naj prav nič ne vpliva na sedanjo razdelitev prispevkov med organizacije, da ne bi nakazale, ker bo pozneje vse poračunano.

Izterjava naročnine, kakor tudi članarine, se na ta način, ko dobiva list vse članstvo, vrši lahko potom čekovnih položnic. Mnogo članov bi vse to plačalo, toda nimajo prilike hoditi k organizacijam. Krajevni odbori pošljejo lahko Oblastnemu odboru svoje čeke, da jih priloži s pozivom v listu vsemu njihovemu članstvu.

Že zadnjič smo priporočali, da naj se krajevne organizacije, ki nimajo čekov, prijavijo Poštnemu čekovnemu uradu; ako potrebujejo tozadevnih navodil, naj se obrnejo na Oblastni odbor.

Pozivljamo tudi Krajevne odbore, da vsakega novopristopivšega člana ali članico takoj prijavijo Oblastnemu odboru v svrho pošiljanja lista. Seveda naročnino tirjajo od njega poleg članarine, kakor od drugih starih članov. Oblastni odbor bo izpopolnjeval poslane izkaze.

Opozarjamo pa Krajevne organizacije in člane, da naj natančno pazijo, da nakazujejo naročnino za »Vojnega invalida« na ček upravništva in ne Oblastnega odbora, ker nastajajo lahko zmešnjave pri knjiženju.

V februarju izide naš list trikrat, ker je 15. januarja radi preurejevanja odpadel.

Za spremembo invalidskega zakona.

Med tem ko se pripravlja popolnoma nova rešitev invalidskega vprašanja, da se bo mogla nuditi čim pravičnejša zaščita bednemu invalidskemu staležu, smo dobili sledeči predlog Središnjega odbora udruženja vojnih invalidov kraljevine SHS. v Beogradu, katerega je izročil predsednik tov. Lazarević skupno s tov. Rajičem in predsednikom kluba v vojni poškodovanih oficirjev g. Novakovićem, predsedniku vlade gospodu generalu Živkoviću s predlogom, da naj se sprejme.

Predlog govori o spremembi samega člena 108 invalidskega zakona in se glasi takole:

1. Invalidi oficirji, aktivni in rezervni, brez ozira na profesijo, srbske in črnogorske vojske ter oficirji dobrovoljci teh vojsk, vojno administrativni uradniki, zdravniki, lekarnarji, inženiri in vojaški duhovniki, ako so se vsled zadobljenih ran v vojski, ali vsled kakega drugega slučaja ali izrednega prizadevanja v izvrševanju službe onesposobili za njo, dobivajo dokler so živi, popolno dotakratno plačo z vsemi pripadki napram zakonu o ustrojstvu vojske in mornarice od 9. avgusta 1923 po onem činu, na katerega so bili prevedeni na nov invalidski zakon od 17. novembra 1925.

2. Invalidi rezervni oficirji in državni uradniki, ali uradniki samoupravnih teles, ki bi se vsled gori navedenih vzrokov onesposobili za službo v kateri so bili, dobivajo plačo onega čina, kakoršnega so imeli v vojski kot izpopolnitev k plači, katero imajo. Da je ta izpopolnitev večja, izbirajo lahko ono plačo, ki je povoljnejša.

3. Invalidi obvezniki uradniškega čina, upokojeni po starem zakonu o uradnikih z dne 15. febr. 1864, se prevedejo na pokojnino po novem zakonu o uradnikih in ostalih državnih uslužbencih od 1. septembra 1923, ter po ostalih špecijalnih zakonih.

Podoficirji, kaplari in redovi, ki so državni uslužbenci in so upokojeni po starem zakonu, se prevedejo na pokojnine po novem zakonu, kakor so razvrščeni njihovi tovariši, ko so bili prevedeni iz starega na nov zakon o uradnikih od leta 1923.

4. Vsi invalidi oficirji srbske in črnogorske vojske, aktivni in rezervni, in dobrovoljci oficirji invalidi, ki so se borili v vrstah teh vojsk, imajo pravico v znak narodnega priznanja napredovati po zakonu o ustrojstvu vojske in mornarice od 9. avgusta 1923 brez vsakih izpitov, največ do čina polkovnikov, kakor tudi na invalidnino po čl. 41 invalidskega zakona.

5. Invalidi redovi srbske in črnogorske vojske ter redovi dobrovoljci teh vojsk dobivajo invalidnino po čl. 40 invalidskega zakona za 100% večjo.

Vsi vojni invalidi in družine padlih, umrlih ali pogrešanih vojakov imajo pravico na invalidnino po tem členu brez ozira na visočino davka. To velja tudi za vse dodatke.

7. Družine padlih, umrlih in pogrešanih oficirjev, aktivnih in rezervnih srbske in črnogorske vojske, kakor tudi družine oficirjev dobrovoljcev, katerim so bili dotični hranilci, dobivajo, ako so bili aktivni oficirji, pokojnino iz državne blagajne onega čina, v kakršnem so preminuli; ako so bili pa rezervni oficirji, toda uradniki državnih in samoupravnih teles, dobivajo penzijo onega čina, v kakršnem je preminul. Istotako rezervni oficirji, ki niso bili civilni uradniki, dobivajo po njih to pokojnino, vsi po zakonu o ustrojstvu vojske in mornarice od 9. avgusta 1923.

Invalidska siročad brez očeta in matere, uživa invalidnino polnega invalida in sicer moška siročad do polnoletnosti, ženska pa do omožitve. Ako je ena sirota, uživa invalidnino polnega invalida, ako sta dve ali več, se povišuje za vsako 50% po tem členu.

8. Roditelji (ali roditelj) preminulega ali pogrešanega vojnika redova, kaplara ali podoficirja srbske in črnogorske vojske ter dobrovoljcev teh vojsk, brez ozira na njihovo delavno sposobnost in velikost davka dobivajo: eden roditelj Din 600, oba (oče in mati) pa Din 900 mesečne invalidnine iz državne blagajne. Ako je roditelj zgubil dva sina, se mu invalidnina poveča za 60%, ako je zgubil tri sinove ali več, se mu poveča invalidnina za 100%.

9. Invalidnina vseh kategorij invalidov preide

po njihovi smrti na člane njihovih družin: vdove, deco, očeta, mater, brate in sestre.

10. Vse zadobljene pravice invalidov in njihovih družin po tem členu ostanejo njihovim naslednikom.

11. Vsi invalidi oficirji in ostali invalidi, ki so v času vojske postali nesposobni ter invalidske družine, ki niso mogli pravočasno vložiti prijav sodiščem za invalidsko pomoč, imajo pravico iste vložiti na sodišča tekom dveh let odkar stopijo te popolnitve v veljavo.

Naš list v novem letu.

Pričenjamo deveto leto izhajanja našega »Vojnega invalida«. Z njim je naša organizacija izrazila v javnosti veliko svojih teženj in prinesla v domove naših zapuščenih članov in članic vsakovrstna važna poročila. Vse to, kar izrazimo potom našega glasila v javnosti, prinaša organizaciji in našemu bednemu vprašanju veliko koristi. Vsi stanovi imajo svoja strokovna glasila, zato ga tudi naša mnogobrojna organizacija ne more pogrešati.

Iz naših bednih vrst članov in članic se vzdržuje to glasilo in taka so njegova sredstva. Osem let je životaril »Vojni invalid« ob takih razmerah.

Pred kratkim je moral prenehati izhajati. Lahko rečemo, da je kriva temu pred vsem nezavednost in slaba organizacija, kajti po bedi se ravna naš list tudi s svojimi zahtevami.

Kjerkoli smo vprašali, se je glasil odgovor: Mi hočemo naše glasilo! Prišli so predlogi k njegovi reorganizaciji in treba je bilo storiti pameten, našim razmeram primeren sklep.

Temelje, po katerih bo prišel naš list na lahek način do svojega neomenjenega obstoja in razširjenja, kakoršnega zasluži, so podani v okrožnici, ki jo v celotnem obsegu objavljamo.

Še poprej pa izražamo svojo zahvalo vsem zvestim naročnikom, ki so zadostili potrebam pred vsem, da so poravnali naročnino.

Kolikor niso dobili plačanih številk se bodo iste poravnale to leto.

Dovoljujemo si pa opozoriti **zamudnike na svojo dolžnost in pričakujemo, da se bodo sami odzvali.**

V bodoče bo **dobival naš list vsak redni član in članica** po jako zmernih sredstvih, ki jih bodo Krajevne organizacije porazdelile in same pobirale poleg članarine. Naj pomisli vsak, da bo dobil za mal denar mnogo važnega čtiva. Želimo samo, da bi organizacije izvršile hitro vse potrebno po sledeči okrožnici:

OKROŽNICA

Krajevnim organizacijam Udruženja Vojnih Invalidov.

Naš list »Vojni Invalid« preživlja že nekaj časa finančne težkoče, ki jih povzročuje le zgolj nerazumevanje in slabo zanimanje. Lani je prišel v krizo in delegatska anketa ga je poskusila dvigniti. Storjen je bil sklep, **da morajo vse krajevne organizacije pridobiti vsaj 20 odstotkov, to je eno četrtino vsega članstva, sicer plačajo organizacije toliko, kolikor ne dosežejo po tem sklepu.**

Določeno je bilo, da bodo krajevne organizacije same poleg članarine pobirale tudi naročnino za list in jo odvajale upravništvu. Nekatere so to storile in tudi dosegle določeno število, mnogo jih je pa takih, da ga niso. List je od lani napredoval komaj za 400 naročnikov, treba je pa konštatirati, di jih od približno 1.600 skupnih naročnikov še mnogo dolguje za različni čas nazaj. Ta dolg obstoja največ zato, ker se ni poleg članarine tirjalo naročnine, dotični se pa tudi sami niso brigali za plačilo.

Oblastni odbor je skrbel, da je dosegel najmanjšo režijo za list, hranil je pri uredništvu in upravi. Kljub temu je potreboval trikratno predvideno subvencijo iz svojih sredstev.

List ne sme prav nič obremenjevati društvenega imetja, samo organizacije mu je treba. V principu se list mora vzdržati sam, kajti organizacija brez glasila je mrtva stvar, ker to je naše orožje, poleg tega pa informator članstvu.

Ko mu je zmanjkalo virov, je oblastni odbor list zopet ustavil, obenem pa vprašal z okrožnico vse krajevne organizacije, ako naj izhaja in kako?

Krajevni odbori so se izjavili za njegov obstoj, ter so stavili različne primere kako naj se vzdržuje. Zato je napravil oblastni odbor svoj sklep, ki naj ga celokupna organizacija osvoji. Sklep je sledeči:

List »Vojni invalid« naj dobivajo vsi člani in članice, ki imajo plačano naročnino. Finančno bomo to dosegli z najmanj 3.000 naročniki, za katere bo morala biti naročnina naprej plačana. To število naročnikov se porazdeli med posamezne organizacije sorazmerno po višini članstva. Krajevni odbori naj skrbe, da bodo poleg članarine vsaj **za pol leta naprej** iztirjali predpisane jim mesečne vsote.

Na posamezne krajevne organizacije pripada sledeče:

Bled 50 naročnikov in mesečno Din 100, Brežice naročnikov 50, Din 100; Boh. Bistrica 50, Din 100; Beltinci 60, Din 120; Celje 130, Din 260; Cerknica 50, Din 100; Črnomelj 60, Din 120; Čakovec 40, Din 80; Dol. Lendava 50, Din 100; Dol. Logatec 40, Din 80; Domžale 50, Din 100; Gor. Radgona 60, Din 120; Guštanj 60, Din 120; Gorje 50, Din 100; Jesenice 70, Din 140; Kostanjevica 40, Din 80; Kočnjice 80, Din 160; Kranj 60, Din 120; Kamnik 60, Din 120; Kozje 40, Din 80; Krško 60, Din 120; Kočevje 40, Din 80; Ljubljana 190, Din 380; Ljutomer 40, Din 80; Mokronog 50, Din 100; Moravče 50, Din 100; Metlika 60, Din 120; Maribor 180, Din 360; Marenberg 40, Din 80; Murska Sobota 50, Din 100; Novo mesto 60, Din 120; Ormož 50, Din 100; Ptuj 100, Din 200; Polzela 60, Din 120; Ribnica 60, Din 120; Radovljica 50, Din 100; Slov. Bistrica 50, Din 100; Sevnica 50, Din 100; Selca 50, Din 100; Slovenjgradec 60, Din 120; Stari trg 40, Din 80; Skofja Loka 50, Din 100; Šoštanj 60, Din 120; Smarje 60, Din 120; Tržič 50, Din 100; Trbovlje 50, Din 100; Trebnje 50, Din 100; Vrhnika 40, Din 80; Vel. Lašče 30, Din 60; Zagorje 50, Din 100; Ziri 30, Din 60; Žužemberk 40, Din 80.

Velikost organizacije se je pri tej razdelitvi natančno premotrila. Izjeme so morale biti le za kraje, kjer se nahajajo po narodnosti mešani člani na primer v Čakovcu, Kočevju, Murski Soboti in Dol. Lendavi. Tam je mnogo članov, ki ne znajo čitati slovensko. Apeliramo pa na dotične kraje, da zbirajo od dotičnih članov primerne vsote za tiskovni sklad k izpopolnitvi mesečnih denarnih potreb. Za vsote, ki jih imajo krajevni odbori po prednji tabeli predpisane, bodo obremenjeni, **zato naj skrbe, da jih sigurno izterjajo. Opozarjamo na moment, ko se plačuje članarina.**

List bo prejemalo na podlagi gori izračunanih zneskov vse članstvo, ki plača članarino. Na primer ako ima organizacija 50 članov, ki so plačali članarino, bodo vsi ti prejemali list, akoravno plača oblastnemu odboru oziroma upravi lista po prednji tabeli le za 30 izvodov lista. Na ta način bodo organizacije znale lažje spraviti skupaj one mesečne prispevke, če se misli na splošno prispevanje.

Nikakor pa ne sme pri plačevanju naročnine trpeti društveno premoženje temveč morajo člani sami prispevati.

Ta sistem bo za nas zelo lepa slika, kako organizacije delajo.

Zbuditi se bodo morale k delu vse one organizacije, ki so danes mrtvilo toda po njih lastni krivdi, ker nihče noče delati. Nihče ne vpraša člana, član pa tudi nikogar. Izgovor, da so člani oddaljeni, ne velja. Na primer Celje ima člane daleč po hribih v Gorenji Savinjski dolini, pa skoro vsi plačajo organizacijo, zato ker se ista briga zanje. Imamo pa tudi drugod še častne izjeme in red.

Vsi dotični odbori so že danes dosegli ali pa celo prekoračili število, ki ga jim ta okrožnica predpisuje in ne bodo imeli nikakih težkoč.

Mrtve organizacije pa naj začno delati, ako pa ne spravijo skupaj s svojimi člani malenkostnih vsot (članarine in naročnine), **potem je bolje, da ne obstojajo in bo to naša prva prihodnja reorganizacija uredila.**

Vzemimo vzgled, ki jasno pokaže, da se naš list »Vojni invalid« v predvideni količini lahko vzdržuje. Imamo 52 organizacij, ki morajo imeti list v svojih zbirkah, to je 52 naročnikov,

teh 52 organizacij ima po 5 odbornikov in 3 namestnike upravnega odbora, to je 416 naročnikov,

dalje po 3 odbornike in 2 namestnika nadzornega odbora, to je 260 naročnikov,

Oblastni odbor v Ljubljani ima 20 odbornikov in namestnikov, to je 20 naročnikov,

Zadruga Vzajemna pomoč ima gotovo okoli 200 takih članov, ki so dobili posojila, pa niso naročniki lista, 200.

Vsi prednavedeni morajo biti odslej brezpogojno naročniki. Ako pa računamo najmanj po 8 članov sorazmerno na vsako organizacijo takih, ki so dobili med letom od nje podporo (gotovo pa še več) in niso za to nič organizacijo podprli, jih dobimo 416 naročnikov — in skupaj jih imamo 1.364 naročnikov.

Ako bi vsi dotični, ki morajo biti vendar zavedni, letos plačali, ne bi bilo treba lista ustaviti.

V tem se kaže pač slaba luč naše organizacije. Hočemo pa imeti čisto organizacijo. Zato je oblastni odbor odločil:

1. da se nadalje v vsak dopis, ako član kaj prosi, napiše poleg številke članske knjižice tudi če ima dotični plačano članarino in do kdaj, ter ako je plačal list? Seveda to se navede v dopis Oblastnemu odboru ne pa direktno v prošnjo, na primer na ministrstvo,

2. da nihče ne bo dobil od Oblastnega odbora odobrene podpore niti od zadruge posojila, ako ni naročnik »Vojnega invalida«. Tudi pogoji ne bodo veljali n. pr. se bom šele naročil. Drugih posredovanj ne bomo ravno odrekali, ampak materijelno korist lahko odrekamo.

Krajevne organizacije lahko sprevidijo, da smo s to okrožnico postavili »Vojnega invalida« na jako ugodno plačevanje, ker jih bo še mnogo preko določenega števila prejemalo list.

Takim, ki ne bodo plačali niti malenkostne članarine, niti naročnine za list, bomo potom razčiščevanja naših organizacij odvzeli članske knjižice in ne bodo mogli dobiti niti najmanjše opore od organizacije, ker članov samo na papirju ne potrebujemo. Organizacij, ki ne bodo delale in ne bodo imele pravih članov, bomo ukinili. Bolje je, da nas je samo tisoč, kakor pa kup nezavedne mase. Tako bomo v jubilejnem letu njenega obstoja organizaciji dali novo podlago.

Krajevni odbori naj čimprej, najkasneje pa do **15. januarja 1929** javijo vse tiste člane in članice, ki so imeli v letu 1928 za celo leto plačano članarino ali pa plačajo sedaj ob novem letu.

Pobirajo naj ob novem letu in na občnih zborih poleg članarine tudi naročnino za list po 2 Din na mesec in morajo doseči predpisano jim število naročnikov. List pa bodo dobivali tudi drugi redni člani, čeprav ne bodo šteti za direktne plačujoče naročnike, toda krajevni odbori jih bodo znali že primerno pritegniti k prispevanju. Lahko se razdeli med člane, tako, da premožnejši plačajo več, siromašnejši pa manj, ali pa po tabeli predpisano vsoto razdeliti med vse člane in članice po enakih delih.

Zelo važno! Prijave članov pa naj obsegajo: 1. priimek in ime, 2. oklic, 3. redno bivališče in hišno številko, 4. pošto.

Oblastni odbor je predvidel v bodočem proračunu podpore kot skupno postavko v subvencijo »Vojnemu invalidu«. Čim točnejši bo odziv članstva pri naročnini, tem več bomo dali podpor. Ako bo od plačane naročnine po izdaji lista kaj ostalo, bomo vse tisto stavili za podpore. Člani bodo pa še posebej pozvani v listu, da naj se vsak takoj javi pri svoji organizaciji. To okrožnico je treba prečitati na občnih zborih. Krajevne organizacije pa naj skrbe za najstrožjo njeno izvedbo.

Ker gre za materijelno zadevo vsake organizacije, mora absolutno vsak odbor na to okrožnico reagirati in odgovoriti, ker je par takih, da še na prvo niso nič storili.

Za oblastni odbor:

Tajnik: Stanko Tomc, l. r. Predsednik: Matko Štefe, l.r.

V Sloveniji je 12.000 vojnih invalidov.

(Dopis.)

V roke mi je prišel »Slovenski Narod« od sobote 12. januarja 1929, ki je pod tem naslovom, ki sem ga tu zapisal, prinesel precej dolg članek. Podnaslov tega članka nosi zapisano: Kako je preskrbljeno za nesrečne žrtve svetovne vojne.

Slovenska javnost se v splošnem zelo malo briga za vojne invalide in vojne žrtve. Le tuintam, zelo redko, se včasih pojavi kakšen članek ali notica o vojnih invalidih in njih bedi — nato pa je zopet molk. Mesto, da bi slovensko časopisje stalno pisalo o bedi invalidov, navadno molči. V tem je srbsko pa tudi hrvaško časopisje boljše.

Ali ni to moj namen pisati v tem dopisu. Čitajoč članek v »Slovenskem Narodu«, sem se malone čutil zadovoljnega in veselega. Zakaj, za nas vojne žrtve je zares dobro preskrbljeno. Dasi nas je 12.000, imamo vendar **internat**, invalidski dom, v katerem dobe vso oskrbo invalidi, ki so za prvotni poklic postali nesposobni ter se morajo izobraziti v novem poklicu. Tudi vojne sirote — otroci vojnih invalidov dobe popolno oskrbo, da lahko obiskujejo strokovne šole. Sedaj je v invalidskem domu 15 takih sirot. Invalidov je pa 33. Prva leta jih je bilo pa do 80. (Iz tistih 12.000, kar jih je v Sloveniji.) In pribavlja člankar: »Sčasoma se je število zmanjšalo, ker so se invalidi izučili ter odšli v službe po vseh krajih Slovenije.

Čitajoč to, sem se zavzel. Ali imate res vsi invalidi in vojne sirote službe? Ali ste se res vsi mogli naučiti primernega poklica?

Nadalje govori člankar o protezni delavnici, kako je urejena protezna delavnica, ki dela za invalide proteze in to zastonj. Pravico do protez ima 2000 invalidov. Toliko jih je, ki so izgubili ta ali oni ud.

Kratko: Opisano je tako lepo, da sem si moral reči: Kaj pa hočemo vojni invalidi in vojne sirote še. Saj se skrbi za nas izborno. Saj imamo invalidske domove — internate, kjer se nam da brezplačna oskrba, da lahko obiskujemo strokovno šolo in se izučimo v stroki, ki nam je za življenje potrebna. Službo dobimo nato takoj. Za izgubljene ude se nam dela nadomestilo zastonj.

Ali v resnici ni tako.

Nič nimam zoper to, da je člankar tako lepo opisal protezno delavnico in internat — invalidski dom. Dobro. Ali »pozabil« je pri tem opisati, da je to le majhna 0.05 % betvica, ki lajša bedo nas vojnih invalidov. Invalidski zakon in razne odredbe, redukcije, ki so vedno zadevale v prvi vrsti invalide, tisto dvoumno naziranje o »sposobnosti« in drugi taki biči, so nas ožulili že do krvavega. Če bi člankar k svojemu opisu pribavil resnični položaj invalidskega vprašanja, tedaj bi rekel zadovoljno: Našel se je nekdo, ki je pokazal našo bedo javnosti. Sedaj pa povem odkrito. Našel se je nekdo, ki je pokazal našo preskrbo (ki je ni) in naš sijajni položaj javnosti. In javnost bo na naše krike odgovarjala:

Kaj vam ni prav? Saj imate vse, nezadovoljneži. Saj smo vam dali preskrbo in službe in nadomestila za izgubljene ude! Saj je poskrbljeno za nesrečne žrtve svetovne vojne. Ne kričite!

To so občutki in misli, ki so me navdali, ko sem prečital članek v »Slovenskem Narodu«. Naj se mi ne zameri, da sem to povedal, ker mnogo nas je iz 12.000 v Sloveniji, ki pri vsej tej »preskrbi« trpimo glad in nimamo posla in smo reducirani in se nas ne sprejema v službo, ker nismo »sposobni«.

Mariborski vojni invalid.

Poročila iz občnih zborov.

Letošnja sezona občnih zborov naše organizacije se je začela 6. januarja t. l.

Krajevni odbor v Celju je vršil ta teden svoj občni zbor v mali dvorani Narodnega doma. Ker je organizacija zelo močna, ni mogel biti občni zbor, kljub polni dvorani ob 9. uri sklepčen, zato ga je podpredsednik tov. Frelih odložil za uro pozneje. Prihajali so še vedno člani in članice in ob določeni uri je pozdravil zborovalce predsednik tov. Orel in pozdravil zborovanje. Z zadovoljstvom je pozdravil navzoče zastopnike oblasti, ki so pokazali veliko zanimanje in sicer zastopnika g. velikega župana, sreskega poglavarja g. dr. Hubada, zastopnika mestne občine magistratnega svetnika g. Subica ter delegata Oblastnega udruženja tov. Tomca in Mirtića. G. dr. Hubad je uvodoma izrazil svoje pozdrave in pozdrave g. velikega župana s pripombo, da vedno rad posluša invalidske prošnje in jih reši kolikor mogoče ugodno. Pomagati hoče več kot more obljubiti.

Tov. Orel se spominja med letom umrlih, posebno pa bivšega podpredsednika tov. Jenka.

Navzoči vstanejo in zakličejo trikrat »Slava!« Postavljen je bil za predsednika občnega zbora tov. prof. Mravljak, za zapisnikarico gdč. Krušičeva, za overovatelje tov. Anžlovar in Hudoklin.

Najprvo je tov. Zorko prečital zapisnik zadnjega občnega zbora, ki je bil odobren.

Tajnikovo poročilo je grajalo najvišje predstavnike v udruženju, da se premalo brigajo za našo borbo. Kljub temu, da vzdržujemo tajnika, ker ga organizacijsko delo zelo rabi, smo lahko dali več podpor. Težko je pa zbirati, ker se vsak izgovarja na davek. Poziva, da se vsi člani udeleže bodoče proslave 10 letnice, ki bo v Celju. Mesto tov. Rožiča, ki je vsled bolezni zadržan, poroča, da je bilo 506 organiziranih članov in članic, od katerih jih je 33 med letom pristopilo, 6 pa umrlo. Poslovnik beleži 790 dopisov, odbor je imel 17 sej. Stalno v stiku z Oblastnim odborom je odbor reševal socijalna vprašanja, predvsem se je potegoval za zaposlovanje invalidov.

Graja, da se je v nekaterih slučajih nepravilno postopalo z invalidi, tako n. pr. pri občini v Ptuju, ki ni upoštevala invalida za zaposlenje. Isto v Teharjih. Pozornost je obračal odbor tudi na prevedbe in odkupnine, ki so se precej že izplačale, druge se bodo pa gotovo po bodočem budžetu. Sresko poglavarstvo in veliko županstvo sta šla organizaciji na roko, za kar bodi izrečena zahvala in priporočilo za nadaljno naklonjenost. Žal, da so nekateri tovariši, ki so prišli potom organizacije do boljše eksistence, sedaj pa ji obračajo hrbet. Mesto, da udrihajo, imajo možnost stopiti v odbor in delati. G. dr. Hubad pripominja, da naj se udruženje v takih slučajih, kot se grajajo n. pr. glede služb, vedno obrnejo nanj, da bo posredoval.

Tov. Frelih dostavlja slučaj tov. Krapota pred okrajnim zdravnikom, ki se brani pregledati bolnega invalida za zdravljenje. Tudi se zahteva od občin ali župnih uradov, tako pri občini Št. Jurij ali Opatijskem uradu v Celju slučaj tov. Šorna in prosi, da ga sreski poglavar v tem oziru uredi.

Na to obrazloži tov. Ravnik premoženjsko stanje, ki beleži imetje z inventarjem vred v vrednosti 51.000 Din 60 p.

K besedi se nihče ni oglasil in je bil enoglasno podan absolutorij.

Delegat tov. Tomc je pozdravil navzoče in izrazil željo. da bi se v Celju organizacija, kot močna veja udruženja še naprej razvijala. Povdarjal je, da je glavno ako za možnost izvajanja invalidskega zakona pridobimo potrebna sredstva s finančnim zakonom. Treba nam je zadosti sredstev za sedaj pomanjkljivo zdravljenje, ortopediranje, ki narašča, posebno za Golnik, kjer imamo takorekoč v invalidskem zavodu omejena mesta. Skoro po 4 letih, odkar smo dobili nov zakon, niso še izvršene niti prevedbe.

Tudi se pritožuje nad postopanjem glede sprejemanja v službe, navaja slučaje glede cestarjev pri Oblastnem odboru, kjer niso bili invalidi upoštevani.

Glede invalidskega zakona nam je bivši minister socijalne politike obljubil, da se bo revidiral, toda vprašanje finančnih možnosti, je izjavil, da se ne bo moglo dosti spremeniti. Obetal je redukcije. Kot dobra zaščitnica v invalidskem vprašanju je naša organizacija. za to je pozival, naj se je vsak oklene in plača ono malo članarino, ki je desetkrat poplačana. Tudi organizacijsko glasilo je potrebno vsakemu, ker iz njega črpa vsak član vsa pojasnila.

Tov. Šoštarec predlaga, da bi se v bodoče trafike omejile samo za vojne žrtve.

Tov. Nunčič pristavlja, da bi se zopet vpeljala pridelitev invalidov k dobrim trafikam. Tov. Oset izraža, da je treba na vsakem občnem zboru povzdigniti glasove za našo socijalno borbo, da nas čujejo.

Tov. Anžlovar želi, da se prošnje za toplice rešujejo hitreje in sezona prej otvori. Kandidacijski odbor je predložil listo odbora, ki je bila izvoljena sledeče: Upravni odbor tov. Orel, Frelih, Zorko, Zidarič in Oset, namestniki tov. Janec, Čuden, Rožič in Prebilova, nadzorni odbor tov. prof. Mravljak, Šoštarec in Kramar, namestniki tov. Pšaker in Hudoklin.

Sledila je odobritev bodočega proračuna, nato pa je delegat tov. Mirtič obrazložil pomen lista »Vojni invalid«, katerega so sklenili vsi naročiti.

Delegata sta podala še nekatera pojasnila na vprašanja, nakar je bil občni zbor zaključen.

Občni zbor v Selcah nad Škofjo Loko.

V Krekovem domu se je zbralo lepo število članstva in 6. I. t. l. ob 13. uri je otvoril tov. Tušek občni zbor s pozdravom članov in delegata tov. Osane. Imenovan je bil zapisnikar tov. Srebrnjak in overovatelja tov. Logar in Sorl.

Uprava je poročala, da šteje organizacija 97 članov, vlog pa je bilo 125, iz katerih je bilo posneti, koliko da je vredna organizacija. S sodelovanjem dramat. odseka iz Ljubljane je bilo dohodkov 604 Din iz česar so se poleg podpornega fonda in drugega premoženja podelile nekaterim podpore: Blagajniško stanje izkazuje kljub temu 2811 Din 90 p čistega. Nadzorni odbor je našel vse v redu in podan je bil enoglasno absolutorij. Tov. Osana je pojasnil razne zadeve in priporočal naročilo našega lista. Izvoljen je bil sledeči odbor: preds. tov. Tušek, podpreds. tov. Markelj, tajnik tov. Srebrnjak, blagajnik tov. Kovač, odbornik tov. Blaznik, namestniki tov. Frakelj, Gartnar, Podlonk in Vrhunčeva. Nadzorni odbor tov. Šorl, Fröhlich, Logar, nam. tov. Potočnik in Brce.

Na Jesenicah.

Dne 6. I. t. l. je otvoril predsednik tov. Golob občni zbor, pozdravil članstvo in delegata tov. Štefeta, ki je bil izvoljen za predsednika občnega zbora. Zapisnikar je bil tov. Vodišek, overovatelja pa tov. Hlade in Pukšič. Tov. Golob je poročal, da je med letom prevzel predsedstvo ker je predsednik odstopil. Članstvo ni zadosti podpiralo organizacije. Tajnikovo poročilo beleži 9 sej, došlih dopisov 69, odposlanih pa 163. Podpore so morale biti redke, ker ni bilo sredstev. Druga županstva niso ničesar dala, le Koroška Bela se je spomnila najbednejših, za kar se izreka zahvala. Jeseniška občina ne vpošteva nič in dela invalidom sitnosti, ker ne izda brez ovir ubožnih spričeval. Po blagajniškem poročilu izjavi tov. Slabe, da je našel nadzorni odbor vse v najlepšem redu in podan je bil absolutorij.

Izvoljeni so bili v upravni odbor tov. Slabe, Golob, Vodišek, Kalan, Kovač, Pukšič, Pogačnik in vdova Dreša. Nadzorni odbor: tov. Zevnik, Stana, Hlade, Malej in Halekar. Tov. Štefe pojasnjuje najprej važnost naročila na naš list, potem o splošnem stanju invalidskega vprašanja. Na to so se nekateri člani pritoževali, ker ne morejo dobiti v nekaterih uradih potrebnih dokumentov.

Poročilo iz Ribnice.

Redni občni zbor Krajevnega odbora v Ribnici se je vršil 13. jan. ob 10. uri pri tov. Škrabcu na Hrovači. Eno uro kasneje to je ob 11. uri ga je otvoril tov. Škrabec vsled nezadostne udeležbe kljub temu, da je bilo navzočih okoli 50 članov in članic. Pozdravil je Najvišjega zaščitnika Nj. Vel. kralja, kateremu je zbor zaklical trikratni »Živijo«! Spominjali so se umrlih članov s klici »Slava jim!«

Delegat se ni udeležil ker je bilo rečeno, da se občni zbor ta dan ne sme vršiti, vendar pa ga je oblast zadnji dan dovolila. Tov. Škrabec je prečital okrožnico za naš list in sklep je bil, da se naroči vse članstvo nanj. Proslava 10 letnice organizacije se tudi odobri. Dopisov je bilo 306, tajništvo je mnogo poslovalo z različnimi prošnjami. Blagajniški saldo je 706.50 Din. V imenu nadzornega odbora izjavi tov. Kaplan, da je bilo vse v najlepšem redu in podan je bil enoglasno absolutorij. Tov. Škrabec je želel enkrat drugega predsednika, ker je on prezaposlen, toda vsi navzoči so ponovno zahtevali, da prevzame predsedniško mesto. Tako je bil izvoljen ponovno ves stari odbor. Tov. Arko predlaga udruženju, naj izposluje vozne ugodnosti tudi za vojne vdove.

Poročila nadaljnih občnih zborov priobčimo v prihodnji številki.

Potrebno je, da vsak odbor čimprej pošlje prepis zapisnika.

Reorganizacija izplačevanja invalidnin.

Kakor smo že zadnjič poročali se po reorganizaciji finančne uprave nahaja Računovodstvo delegacije ministrstva financ odsek za vojaške mirovine v Ljubljani v likvidaciji.

Po ustanovitvi novih Sreskih finančnih uprav, ki bodo nadomeščale sedanje davčne urade, se porazdeli nakazovanje invalidnin in tudi prejemkov gažistov med dotične nove sreske finančne uprave.

Naš oblastni odbor je poslal na razna merodajna mesta spomenice, da bi ostalo računovodstvo skupaj kot do sedaj, ker je aparat lepo urejen in funkcijonira v popolno zadovoljnost.

Napravil je tudi osebno intervencijo pri finančnem ravnateljstvu kjer je dobil pojasnilo, da ostane nakazovanje kljub porazdelitvi med sreske finančne uprave še vedno potom čekov po pošti. Da bi se vršilo izplačevanje proti osebni zglasitvi in predložitvi pobotnic se ne bo zgodilo. Sedanje računovodstvo v likvidaciji bo menda nakazovalo samo še za mesec marec letos. Na to se bodo likvidacijski listi razposlali novim sreskim finančnim upravam. Po našem mnenju bo nova ureditev gotovo precej časa trajala in mogoče zna pri tem trpeti nakazovanje. Dodeliti nameravajo začasno k sreskim upravam tudi nekaj uradnikov.

Naša organizacija se še vedno poteguje, da bi se vse to ne izvršilo. Tudi drugi Oblastni odbori nam poročajo, da so zaprosili za obdržanje njihovega nakazovanja po sedanjem načinu, ki je najpraktičnejši in najprikladnejši.

Mogoče bomo kaj dosegli?

Peti januar.

Zgodovinski korak. Nova doba v razvoju Jugoslavije. — Razprtije in medsebojno sovraštvo mora prenehati. — Konec neresničnega parlamentarizma. — Diktatura, ki ni diktatura. — Ustava sistirana.

Ob desetletnici naše države Jugoslavije se je zgodilo, kar bo zapisano na novi stranici knjige zgodovine o Jugoslaviji.

Ustave ni več.

Same strankarske borbe, ki so divjale med strankami v Jugoslaviji, se silno odražale v vladi, niso pojenjale, nego vedno bolj naraščale in to do absurda. Ni se več gledalo na koristi naroda in države, nego za vpliv in voljo te ali one stranke, ki je bila v vladi. Vrhunec je doseglo vse to neznosno stanje 20. junija 1928, ko so počili streli v Narodni skupščini in so bile žrtve. Na eni strani mrtvi in ranjeni, na drugi strani, ki sede v ječi in čakajo besede sodnikove, a na tretji strani vsi državljani.

Izhoda ni bilo. Kralj je čakal, upal, da se duhovi sporazumejo, da spoznajo, da je država več kakor strankarstvo... ali vse zaman. Zastonj je čakal. In tedaj je dvignil svojo energično roko, odločen, da poseže vmes in reši državo. Lastnoročno je zapisal manifest, ki ga radi pičlega prostora tu ne bomo ponavljali in ker ga že vsi poznamo, saj je nabit povsod, po vseh občinah..., manifest ki jasno in krepko pove, da treba državo utrditi in ne razbijati in s tem tudi državljane ščititi v vseh ozirih in ne jih spravljati v negotovost in rušiti gospodarske dobrine in moč.

Ustava je bila ukinjena. Narodna skupščina razpuščena. Sestavljena nova, nevtralna vlada, v kateri je prevzel mesto ministra predsednika, general in krajevi adjutant g. Živković.

Izdan je bil izpopolnjen zakon o zaščiti države, ki prepoveduje vsako kritiko vladnih ukrepov, ker to deluje hujskajoče na občinstvo ter da morajo prenehati, t. j. biti razpuščene vse politične stranke, katerih cilj je spremeniti sedanji režim ali red in ki so plemenske in verske.

In tako so časopisi naenkrat utihnili z vsakovrstnimi napadi in stranke so se razpuščale. Če se pogleda tako v politično atmosfero po celi državi, je zavladalo naenkrat nekako bratstvo. Razpuščene so vse stranke. Nemška, muslimanska, demokratska, socijalistična, slovenska- ljudska stranka, samostojna demokratska stranka, slovenska kmečka stranka, hrvaško-seljačka stranka in tako dalje, kakor se že pač vse imenujejo. Danes ni več stranke v Jugoslaviji. Danes je v Jugoslaviji samo narod: Srbi, Hrvati in Slovenci ter kralj. In inozemskemu publicistu je med drugim dejal:

»Slovenec bo ostal Slovenec, Hrvat bo ostal Hrvat, Srb bo ostal Srb, ali vsi bodo Jugosloveni.«

To so krasne besede in vsa javnost sveta jih beleži s priznanjem.

Tiskovni zakon je spremenjen. Izdan je zakon o preustrojstvu državnega sveta, oblastne skupščine razpuščene in postavljeni komisarji, občinski sveti razpuščeni in se postavijo gerenti, občine morajo revidirati svoje proračune, zakoni za celo državo morajo se narediti enotni, davčna bremena morajo biti zmernejša, itd. Cela vrsta zakonov je uzakonjena.

Tudi invalidski zakon se preureja, oziroma se izda nov, kar poročamo podrobneje na drugem mestu.

Pokrovitelj »Udruženja vojnih invalidov« je mislil tudi na nas, vojne invalide, da bi nam olajšal naše bedno stanje, da bi rešil invalidsko vprašanje.

Diktaturo, ki ni nobena diktatura je narod pozdravil z veseljem in z nado, da bo sedaj boljše.

Tako stopa razvoj in moč Jugoslavije v novo periodo in verujemo, da bo ta perioda svetlejša kakor je bila dosedanja.

Prihodnja številka našega lista izide okoli 20. t. m.

Kdor dobi list pod napačnim naslovom, naj takoj z dopisnico javi pravega.

Vse objave naše organizacije se bodo vršile v posebnem predelu našega lista. Zato naj čitatelji pazijo, posebno pa funkcijonarji Krajevnih organizacij, da vedno pazljivo prečitajo take objave, ker se bodo med njimi nahajale okrožnice in razna važna organizacijska navodila. — Torej pozor!

Za tiskovni sklad: je daroval Lavrih Anton Din 64.—

Naše gibanje.

Odmera invalidnine in dodatkov po davku.

Kljub temu, da je člen 305 finančnega zakona za leto 1928/29 napravil spremembo v prid ročnim delavcem in fiksnim nastavljencem, se jih še danes mnogo oglaša, da nimajo svojih invalidskih prejemkov v redu.

Poprejšnja leta so vpoštevali davek na ročno delo kot neposredni davek in dotični, kateri so ga plačevali niso bili smatrani za siromašne.

Finančni zakon pa je glede teh določil drugo podlago in sicer, da so vsi oni, ki žive od nesamostojnega podjetja, to je od plače, ako dobivajo plačo na teden ali štirinajst dni, siromašni. Oni pa ki imajo mesečne plače, pa so siromašni, ako so samci da nimajo nad 1800 Din, ako so oženjeni pa nad 2200 Din dohodkov seveda ako ne plačujejo neposrednih davkov od drugih zaslužkov ali imetij. Kakor rečeno, nekateri svojih invalidskih prejemkov nimajo urejenih po tem cenzusu in dobivajo le polovico brez dodatkov, vdove in družinski člani pa ničesar. Pričakujejo pa kdaj se jim bo uredilo?

Navadno čakajo kdaj bodo dobili tozadevne sklepe in tudi pri sodiščih poprašujejo.

Oblastni odbor je proti temu prejel nekaj pritožb s prošnjo, da posreduje pri pristojnemu, oziroma višjemu sodišču. To je tudi storilo in višje deželno sodišče mu je pojasnilo, da sodišče ne more uradoma izvršiti sprememb v smislu finančnega zakona, ampak je dolžnost strank, da stavijo primerne predloge ter doprinesejo dokaze o mezdi, načinu izplačevanja mezde ter o višini davkov.

Dotični člani in članice naj toraj postopajo v tem smislu.

V vsakem takem slučaju je treba napraviti na pristojno okrajno sodišče prijavo z vlogo ter priložiti potrdilo o davkih in potrdilo delodajalca, koliko zasluži na teden, 14 dni ali mesečno?

Sodišče ne more iskati za vsakega posameznega dokumentov, za to jih je treba predložiti. Tudi ne more iskati vsakega posameznega v poštev prihajajočega slučaja, ker ne more voditi za to posebne evidence.

Trafika se ima ustanoviti v Zgornji Šiški pri Ljubljani in v Ljubljani v Prisojni ulici. Osebe, zaščitene po invalidskem zakonu, ki reflektirajo na katero izmed teh trafik, naj se v svrho informacij zglasijo pri Krajev. odboru Udr. voj. invalidov v Ljubljani, Šentpetrska vojašnica, do 8. februarja t. l.

Trafika je za oddati v Spodnjem Kašlju št. 8 pri Ljubljani. Letni promet te trafike znaša 62 — 65.000 Din. Po invalidskem zakonu zaščitene osebe, ki reflektirajo na to trafiko, naj se v svrho informacij zglasijo v pisarni Krajev. odbora Udr. vojnih invalidov v Ljubljani, Šentpetrska vojašnica, soba št. 3, do 5. februarja t. l.

Legitimacije za polovično vožnjo naj prineso člani s seboj na občne zbore. tam jih bodo tajniki zbrali in poslali Oblastnemu odboru, da preskrbi njih podaljšanje za leto 1929 pri Računovodstvu delegacije ministrstva financ v Ljubljani. Seveda vsak član pa lahko prinese legitimacijo že poprej k organizaciji, da mu preskrbi na ta način podaljšanje. Brez podaljšanja legitimacije niso veljavne in se ne more nihče z njimi voziti.

Umrl je bivši šef Računovodstva delegacije ministrstva financ odseka za vojaške mirovine v Ljubljani računski inšpektor g. Megušar. Mnogi naši tovariši in tovarišice so ga poznali, saj so imeli opraviti ž njim, ko je vodil oddelek za nakazovanje naših prejemkov v Šenpeterski vojašnici. Z veliko skrbjo se je zavzemal za točno funkcioniranje nakazovanja in bil napram strankam zelo vljuden in postrežljiv. Gotovo pod vplivom naporov in težkega duševnega dela ga je nenadoma zadela možganska kap. Spominjati se ga hočemo kot dobrotljivega in vestnega državnega uradnika, ki je posvetil vso svojo skrb v prid vojnih žrtev. — N. v m. p.

Zimskih sukenj po jako nizki ceni ima naša invalidska zadruga Vzajemna pomoč v Ljubljani še vedno v zalogi. Ker smo sredi hude zime, bi bila marsikomu taka suknja dobrodošla posebno ker ne stane veliko. Za to opominjamo naše tovariše, ako jih hočejo naročiti?

Ljubljana: Vprašanje preskrbe vojnih žrtev je vznemirjalo že 10 letje nam naklonjene politične kroge. a niso mogli vzpeti niti toliko, da bi vojnim žrtvam faktično zasigurali ono malo, kar nam nudi pomanjkljivi invalidski zakon. Pač pa smo dan na dan doživljali najgorje v zadnjem času celo kar splošno preziranje bonitet invalidskega zakona in povečano ogroževanje invalidskega preživljanja. Iz neštevila slučajev in zgledov smo dospeli do prepričanja, da se je proti vojnim žrtvam zarotilo prav vse, kar je imelo o njih kaj odločevati. — Polaščal se nas je obup, ako ne bi imeli upanja na Boga in našega ljubljenega vladarja, ki je srce za vojne žrtve v dejanjih že dokazal.

Vprašanje preskrbe vojnih žrtev je izmed vseh državnih bremen najlažje dobro izvedljivo. Dokaz vidimo celo v Italiji kjer je preskrba invalidov celo pri onih naše narodnosti brez kritike. — Z oddeljenjem veleposestniške ali eksekutivno prodane kmetske zemlje, s trafikami, potniškimi pravicami zajedno s polovičnimi železniškimi vožnjami, s podeljevanjem lahkejših služb in z zaposlitvijo pri raznih gradnjah itd. bi se to vse z malo dobre volje že lahko uredilo. — Tako smo pa radi večnih praznih prerekanj v parlamentu pri tem, kot smo bili. Ker se nas sistematično odklanja od kruha, upamo, da bo domovina konečno uvidela svoja dosedanja zla dejanja in popravila, kar je dosedaj opuščala. S tem mislimo na temeljito predelanje invalidskega zakona in na istega spoštovanje po naših uradih in zasebnikih. S tem pa ne mislimo naprtiti državni blagajni novih bremen, ampak onim, ki so dozdaj vojne žrtve prezirali. Invalidnemu davku naj sledi pribitek, katerega ne plačuje podjetnik, ki zaposluje vsaj na 10 zaposlencev eno vojno žrtev, namreč oni, ki jih ne zaposluje ali v premalem številu. — Uspeh bi bil kmalu zadosten. Veselilo bi nas čitati v malih oglasih iskanje vojnih invalidov v službo, dočim se dozdaj kaj takega ni čitalo.

Dejansko je pri slovenskih podjetjih zelo malo invalidskih uslužbencev, in še ti so v takih zaslužkih, da jim ne ostaja ničesar za obleko. — Gospodarske kroge v Sloveniji to preziranje invalidov pri zaposlovanju spravlja v zelo slabo luč, in se jim ne more pripisovati zmožnosti in volje pametno soreševati socialna in narodna vprašanja drugače nego takrat kadar so v to prisiljeni.

Za božičnico je Krajevni odbor v Ljubljani razdelil med svoje siromašne člane različne podpore in sicer v denarju, obleki in živilih. Denarne podpore so prejeli i. s. *po Din 200.—:* Dobovšek Josipina in Jesihar Marija; *po Din 150.—:* Kovačič Ivana in Miklavčič Frančiška; *po Din 100.—:* Jerič Josip, Pavlič Frančiška, Eržen Frančiška, Pavčič Jožefa, Kordež Ciril, Pirnat Antonija, Meljo Jakob, Kužnik Vid, Kovačič Ivana, Škrbec Terezija. Preša Franc, Cotman Terezija, Turnšek Štefan, Črtalič Josip, Podboj Franc, Sajovic Ivan, Jerala Franc, Kraupner Franc, Rozman Ivan in Pintar Jera; *po Din 50.—:* Jeras Helena, Mihelič Ivana, Mrvar Marija, Brežič Karl, Kukovec Josip, Čebokli Marija, Remškar Marjana, Kramar Milica, Remc Frančiška, Paj Ernestina, Kobal Josip, Avguštinek Frančiška, Mahkovič Andrej; *po 30 Din:* Mlinar Anton, Zupančič Miha in Škerl Franc. Obleka se je nabavila in sicer *za znesek 400.— Din:* Sirotam odn. otrokom: Srakar Antoniji, Vincencu in Alojzu, Rudolfu Dimniku; *po 200.— Din:* Trček Elzi, Jelar Mariji, Sever Ivani, Završnik Hermini, Habič Avgustu, Ivanu Trampušu, Knez Frančiški; *po Din 150.—:* Jenček Mariji in Povhe Mariji; *po Din 100. :* Štrukelj Stanislavu, Repotočnik Matildi, Čelešnik Mariji, Pangeršič Alojziji, Križnar Josipini, Buda Ani, Novak Josipu, Kastelic Antonu, Zupančič Mariji, Kremžar Mariji, Rožnik Frančiški, Stefan Elizabeti, Pukovec Frančiški, Milatović Ivani, Zvokelj Mariji, Povž Stanislavu, Porenta Ani, Potočnik Elizabeti; *po 80.— Din:* Bogataj Teziji; *po Din 50.—:* Garbajs Tereziji. — Poleg tega se je izdalo še 103 članom odnosno njihovim rodbinam podporo v živilih in to 446 kg bele moke ter 139 in pol kg sladkorja v vrednosti 3.709 Din, za božičnico smo tedaj izdali skupaj *Din 11.803.—*

Značilno pa je za večino naših članov, da plačajo svojo članarino še-le takrat, kadar se deli kaka podpora in navadno samo za nazaj, kar bi moralo biti že zdavnaj poravnano, češ če bom kaj dobil bom že potem plačal, saj se mi s podporo najmanj desetkrat povrne. Upamo, da v kratkem dobimo premog. Opozarjamo pa, da se istočasno z izdajo nakaznic za premog ne bo sprejemala članarina in naročnina za list za tekoče leto. Kdor do tedaj teh reči ne bo imel v redu, naj nikar ne pričakuje kakih ugodnosti. Red mora biti.

Krajevni odbor U. V. J. v Ljubljani nujno naproša vse krajevne odbore, ki so prejeli v razpečavanje tombolske kartice, da prodajo istih pospešijo ter odpadajoče zneske nakažejo po položnici, ki so jo prejeli, najkasneje do 25. februarja t. l. — Ako bi krajevnim odborom kaj tablic ostalo, prosimo, da iste sami prevzamejo, tako, da odpošljejo v Ljubljano celoten znesek za prejete tablice in se za to že v naprej toplo zahvaljujemo. Vsem članom našega Udruženja pa toplo priporočamo, da v obilni meri segajo po naših tablicah, da bo tako naš uspeh čim večji.

Članom iz Ljubljane in okolice je tukajšnji Krajevni odbor priložil položnice. Nekateri se ne zmislijo, ali pa ne morejo priti v pisarno, da bi poravnali članarino in naročnino za list. Na ta način pa za kolikor časa plačajo list naj izračunajo, prištejejo pa še po 1 Din za poštnino, da jim tajnik pošlje markice po pošti. Nalepijo si jih lahko sami v knjižice. Upamo, da se bo vsak, ki ne misli sam priti na ta način odzval. Onim, ki imajo seveda že vse poravnano, pa dobe položnice, ni treba nakazovati.

Člani Kraj. odbora v Mariboru se pozivljejo, da prinesejo legitimacije za polovično vožnjo v pisarno na Rotovškem trgu in sicer vsako sredo, soboto in nedeljo od 9. do 11. ure dopoldne. Tajništvo bo poslalo legitimacije ministrstva financ v Ljubljani. Nepotrjene legitimacije niso veljavne. Ostali invalidi, kateri še ne posedujejo legitimacij naj se tudi zglase in prinesejo s seboj slike, po 10 Din, sodne sklepe in članske knjižice. Posebno protezarje opozarjamo, da se morajo poleg pozivnic za brezplačno vožnjo v Protezno delavnico izkazati le s takimi legitimacijami, sicer morajo vožnjo plačati.

Za 10. februarja 1929 ob 9. uri sklican občni zbor je bil preložen na poznejši čas. To v vednost onim, ki so dobili že vabila. V kratkem bo občni zbor ponovno sklican.

Priporočam našim članom in članicam Ljudsko samopomoč, društvo, ki izplača podpore po smrti. Plačilo je malenkostno tako, da ga lahko vsak utrpi, vendar se pa našim revnim slojem zelo pozna ako dobe po smrti družinskega člana torej v največji potrebi izdatno pomoč od 2000 — 10.000 Din. Pojasnila in prijave sprejema tajnik Oblastnega odbora U. V. I. v Ljubljani tov. Stanko Tomc. Priložiti je treba znamko za odgovor.

Iz invalidskega doma v Celju. Iz pisarne naše Krajevne organizacije smo stopali po stopnjicah invalidskega doma v Celju, da ne pozabimo obiskati tudi to zavetišče sotrpinov. Drugo nadstropje je precej zasedeno, je pripomnil tovariš-spremljevalec in v sobi na desno so sami najtežji invalidi. Menda jim ne bomo v nadlego ako jih obiščemo in smo potrkali. Pogled skozi odprta vrata pokaže na desno in levo na postelje, kjer so ležali naši pretežki. Med njimi je tišina, le sem in tja se sliši kaka polglasna beseda.

V ozadju sobe se je blesketalo precej visoko božično drevo prižgano; oči, ki so bile uprte vanj so postale pozorne na nas, ko smo vstopili. Saj se deloma že poznamo, prišli smo invalidi k invalidom. —

Ali se počutite dobro? Kaj hočemo; tu smo skupaj in se kratkočasimo, ako nas bolezen preveč ne pritiska. Ven ne moremo nikamor, je pač to usoda težkih invalidov. Poprijel je z eno roko za pred njim visečo palico in se dvignil. Tega in tega poznam, vaju pa še ne. Midva pa sva prišla iz Ljubljane, sva odgovorila. Vesta kaj, mogoče bi se dalo napraviti, da bi dobil jaz protezo za desno roko. Manjka mi obeh nog in ene roke, pa bi se mogoče mogel takole malo po sobi prepeljavati z vozičkom. samo ročnega aparata nimam, s katerim bi gotovo lahko poprijel. Ne morem pa k meri, da bi mi ga napravili.

No, to se vse lahko napravi, smo rekli, saj se tudi na postelji pomeri. Bomo že za vas prosili.

Od postelje do postelje smo stiskali roke v poslovitev. Kako pa gre vam, smo vprašali znanca. Že gre dobro, ampak vendar je vedno doma bolje. Ali pijete vino, smo jih vprašali. Jaz ne, se oglasi eden, drugi pa le malo. Ali pili bi ga, zakaj ne!

In strežnik ga je moral nekaj prinesti.

Omamljeni od nadlog so nekateri stiskali na posteljah oči in v polsnu zrli na prižgano božično drevesce. Sanjali so gotovo na dom, nekdanje čase, in to jim je lajšal vse. Taka harmonija je vladala v sobi in premagovala je vse telesne bridkosti.

Našim pretežkim sporočamo pozdrave z željo, da jih bomo smeli tu in tam še obiskati.

Deklico vojno siroto že malo bolj odraščeno sprejme za svojo zakonski par brez otrok. Ponudbe na upravo našega lista.

Smrtna kosa. Našemu vrlemu odborniku tov. Miroslavu Plehanu je umrl oče. Pokojni g. Plehan je bil v Ljubljani dobro znan in obče spoštovan. Kot vpokojen železničar je neumorno do zadnjega deloval v železničarski organizaciji, kjer ga bodo težko pogrešali. Bil je tudi zelo dober in simpatičen družabnik.

Našemu tovarišu Mirkotu in celi Plehanovi rodbini še enkrat naše največje sožalje.

Poročil se je dne 2. t. m. naš dolgoletni sodelovalec in podpredsednik celjske krajevne organizacije tov. Ivo Frelih. Upamo, da bo še nadalje ostal poleg svoje družice zvest tovariš in neumorni delavec za našo stvar. Želimo mnogo sreče in častitamo njemu in gospej soprogi.

ODVETNIK

Dr. BOGDAN ŽUŽEK

naznanja otvoritev svoje odvetniške pisarne v Ljubljani na Miklošičevi cesti in se priporoča cenjenemu občinstvu.

F. TAJNER

vojni invalid v Črnomlju

priporoča cenj. tovarišem in tovarišicam svoje strojno pletenje po zelo nizkih konkurenčnih cenah. Vse v pletilno stroko spadajoče predmete, kot telovnike, jopiče, nogavice itd. iz dobrega blaga, razpošiljam po povzetju ali predplačilu. Sprejemam prekupce s primernimi kavcijami. Za trgovce popust.

Učenec, zdrav in z dobrimi šolskimi spričevali, sin voj. invalida ali vojne vdove se sprejme v delikatesni trgovini Franc Senica v Šmarju pri Sevnici.

Izdaja Udruženje vojnih invalidov. Odgovorni urednik: Stanko Tomc. Tiska tiskarna »Slovenija« v Ljubljani. — Predstavnik za tiskarno: Albert Kolman.